

Latvijas valsts simtgades svinības notiek no 2017.-2021. gadam. Svinībās aicināts piedalīties ikviens, kurš Latviju sauc par mājām un jūtas tai piederīgs neatkarīgi no vecuma, nodarbošanās, izglītības, dzimtās valodas vai šī brīža dzīvesvietas. Atcerēsimies dažas Latviju veidojošas vērtības!

Vai Tu zināji, ka:

1. Tautas teiku un tautiskā romantisma periodā radītā varoņa

			P			Š	
--	--	--	---	--	--	---	--

vārdā 1930. gadā tika nosaukta 100 minūšu gara spēlfilma, kas veltīta Latvijas neatkarības desmitgadei. Filmas un tās veidotāju komanda — režisors Aleksandrs Rusteiķis un operators Jānis Sīlis — pierādīja, ka Latvijā ir pa spēkam uzņemt vērienīgus projektus — liela mēroga filmas, kas veltītas Latvijas vēsturei un identitātei.

2. Režisors

	L								M	A			
--	---	--	--	--	--	--	--	--	---	---	--	--	--

radījis Latvijā vienīgo laboratorijas veida teātri. Patlaban režisora vadītais teātris ir profesionāli meklējošs un eksperimentiem atvērts teātra kolektīvs, kas regulāri pārstāv latviešu teātra mākslu starptautiskos festivālos un viesizrādēs. Pats režisors ir ne tikai kļuvis par starptautiski atzītu teātra autoritāti, bet arī jauno līderi Baltijas teātra telpā.

3. Latvijas Nacionālā bibliotēka tautas sarunvalodā tiek dēvēta tāpat kā komponista Jāzepa Vītola dziesma

	A			M						L	
--	---	--	--	---	--	--	--	--	--	---	--

, kas vienlaikus ir arī visvairāk dziedātā Dziesmu svētku dziesma. Pati dziesma ir vienlaikus latviešu klasiskās mūzikas rītausmas, paša Vītola kormūzikas un arī Dziesmu svētku simbols. Trijos svētkos to diriģējis ir pats autors.

4. Šis mākslas darbs tika uzcelts Brīvības cīņās kritušo piemiņai, bet mūsdienās tas ir kļuvis arī par Latvijas valstiskuma, latviešu tautas vienotības, neatkarības un brīvības simbolu.

		Ī		Ī			S			I				N					S
--	--	---	--	---	--	--	---	--	--	---	--	--	--	---	--	--	--	--	---

tika atklāts 1935. gadā. Tas ir 42 metrus augsts un veidots no pelēka un sarkana granīta, travertīna, dzelzsbetona un vara.

5. Rūdolfs Blaumanis visu mūžu darbojies žurnālistikā, daudz rakstīja feļtonus un satīriskus pastāstīņus, sacerēja arī dzejoļus, taču viņa daiļrades kodols ir aptuveni desmit noveles, tostarp "Pērkona negaiss", "Raudupiete", "Salna pavasarī", "Purva bridējs", "Andriksons", "Nāves ēnā", un dažas lugas, starp kurām ir arī drāma

I							I
---	--	--	--	--	--	--	---

Līdz ar Blaumaņa lugām arī latviešu teātris pacēlās jaunā pakāpē.

6. Šodien tiek ražoti arvien lielāki, platāki telefoni, planšētdatori, klēpjatori, bet vēl pirms 80. gadiem, kad radās

		T						R	Ā								X
--	--	---	--	--	--	--	--	---	---	--	--	--	--	--	--	--	---

, visa gudrība slēpās mājās lietās! Tā izmēri bija vien 17 x 27 x 80 mm, svars - 125 g.

7. Vasara ir laiks, kad visi vēlās siltu laiku, ilgi atrasties ūdens tuvumā. 19. un 20. gadsimta mijā gleznotājs Johans Valters vasaras svelmi un trīs puisēnus atspoguļoja darbā

		L	D																
--	--	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Līdz ar ūdens un gaismas kustībām gleznojumā it kā pulsē maiga dzīvība, kurai bērnu tēli piešķir apgarotību un siltuma sajūtu. Mākslinieka lakoniskais, vieglais dabas redzējums ir pārvērtis ūdens, saules un jauna ķermeņa trīsvienību iedarbīgā gleznieciskā vīzijā, kuras melodija iespiežas skatītāju sajūtu atmiņā, padarīdama šo studiju par vienu no daudzu paaudžu iemīļotākajiem Latvijas Nacionālā Mākslas muzeja eksponātiem.

- 8.

					J						I	N							
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	---	---	--	--	--	--	--	--	--

ir līdz šim nepārspēts latviešu tautasdziesmu tradīcijas tekstuāls dokuments, kas līdz mūsdienām glabājas gan oriģinālkartotēkā, gan publicētā grāmatā, kuras 6 sējumi (8

grāmatas) ietver 217 996 dziesmas. Ar šo kopumu mēs mēdzam saprast gan pašu tautasdziesmu tradīciju, gan Krišjāņa Barona veikumu, gan spilgtu latviskās identitātes simbolu.

9.

				T				I	E					
--	--	--	--	---	--	--	--	---	---	--	--	--	--	--

ir teicis: “Latvija ir brīnumskaista zeme, bet skaistajam jāpalīdz parādīties!” Arī Latvijas Kultūras kanonā viņa dzejoļu krājumi un “Epifānijas” ir iederīgas un klātesošas!

10.

			V			Š			V			O				
	Ā					Ī										

ir sastādījis Kārlis Mīlenbahs. To veido seši sējumi, kuros 5 480 lappusēs ietverti vairāk nekā 125 tūkstoši šķirkļi. Latviešu valodas vārdam sniegts tulkojums vācu valodā, ziņas par vārda etimoloģiju, avota norāde. Vārda nozīmi un tā lietojuma kontekstu ilustrē piemēri – folkloras materiāli, izlokšņu pieraksti, izraksti no seniem un jaunākiem tekstiem un daiļliteratūras; plaši izmantoti frazeoloģismi, sakāmvārdi, parunas. Vārdnīcā apzināti nav ievietoti internacionālismi un jaunāki aizguvumi, kā arī jaundarināti vārdi, kas valodā vēl nav nostiprinājušies.

11.

			R						S			U				
--	--	--	---	--	--	--	--	--	---	--	--	---	--	--	--	--

ir Rīgas pilsētas vizītkarte un identitātes zīme. To veido Rīgas pils ar Triju Zvaigžņu torni, Svētā Pētera baznīca, Rīgas Doma katedrāle, Svētā Jēkaba katoļu katedrāle, Rīgas Anglikāņu Svētā Pestītāja baznīca, tilti, Centrāltirgus. Ne velti šis skats ir iedvesmojis jo daudzus rakstniekus un māksliniekus!

12. 1879. gadā sarakstītie Matīsa un Reiņa Kaudzišu

	Ē						U			L			K	
--	---	--	--	--	--	--	---	--	--	---	--	--	---	--

ir pirmais romāns latviešu literatūrā. Tas ir spēcīgi ietekmējis turpmāko latviešu romānu attīstību. Romānā sniegtais latviešu lauku iedzīvotāju raksturojums un detalizēti aprakstītie sadzīves ieradumi un sociālās norises padara šo romānu par neaizstājamu 19. gadsimta latviešu dzīves liecību.

13. Gan Jāzepa Vītola "Gaismas pils", gan Lūcijas Garūtas

			V				V			E		
	E											

, gan Emiļa Melngaiļa

	Ā	Ņ		V				R	
--	---	---	--	---	--	--	--	---	--

, Raimonda Paula

		N		I			I	M			N		
--	--	---	--	---	--	--	---	---	--	--	---	--	--

un Jurjānu Andreja

	Ū			V				Ņ	
--	---	--	--	---	--	--	--	---	--

skanēja arī XXVI Latviešu vispārīgo dziesmu un deju svētku Noslēguma koncertā un ir neiztrūkstošas un nu jau tradicionālas Dziesmu svētku lūgšanas!